

OPIS ŠTUDIJNÉHO ODBORU Správne právo

Platný od: 2018

a) **Názov študijného odboru:** Správne právo
Administrative law

b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje a štandardná dĺžka štúdia študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor Správne právo možno študovať v treťom stupni vysokoškolského štúdia (PhD.) so štandardnou dĺžkou štúdia 3 roky v dennej forme a 4 roky v externej forme.

c) Obsah študijného odboru:

Cieľové uplatnenie absolventa:

Absolventi študijného programu v študijnom odbore 3. stupňa vysokoškolského štúdia Správne právo sú spôsobilí vykonávať najmä nasledujúce profesie:

- výskumný pracovník,
- vysokoškolský učiteľ,
- odborný pracovník pôsobiaci v oblasti legislatívy,
- ďalšie právnické povolania, ktoré môžu vykonávať už absolventi 1. a 2. stupňa v študijnom odbore Právo, avšak absolventi v 3. stupni štúdia v odbore Správne právo ich vykonávajú na kvalitatívne vyššej úrovni vedeckého prístupu s akcentom na správnoprávne aspekty,
- odborný poradca alebo pracovník v ústavných orgánoch Slovenskej republiky odborný pracovník v štátnej správe a samospráve,
- odborný pracovník v štruktúrach občianskej spoločnosti.

Výskumný pracovník – aktívne sa zúčastňuje na výskumných a vývojových činnostiach zameraných na získanie nových poznatkov predovšetkým z odboru Správne právo, a to na vysokých školách, výskumných inštitúciách, v orgánoch verejnej správy aj v súkromnom sektore.

Vysokoškolský učiteľ – aktívne sa zúčastňuje na výskumných a vývojových činnostiach zameraných na získanie nových poznatkov predovšetkým z odboru Správne právo, výučbu na vysokých školách realizuje s využitím najmodernejších vedeckých poznatkov.

Odborný pracovník pôsobiaci v oblasti legislatívy – vykonáva činnosti najmä v orgánoch verejnej správy pri tvorbe a pripomienkovaní legislatívnych návrhov prioritne v oblasti správneho práva a súvisiacich vedných disciplín.

Odborný poradca v rámci ústavných inštitúcií – tvorí vedecké analýzy s praktickým využitím zamerané na problematiku správneho práva a súvisiacich vedných disciplín s cieľom lepšieho plnenia funkcií ústavných orgánov. Svojou činnosťou napomáha eurokonformnému a ústavne konformnému plneniu úloh ústavného orgánu.

Odborný pracovník v štátnej správe, samospráve a v ostatnej verejnej správe svojou odbornou činnosťou napomáha eurokonformnému a ústavne konformnému plneniu úloh štátnej správy a samosprávy, a to predovšetkým s ohľadom na ochranu základných práv osôb).

Odborný pracovník v štruktúrach občianskej spoločnosti – svojím odborným pôsobením v štruktúrach občianskej spoločnosti pomáha rozvíjať a formovať diskusiu smerom k lepšiemu fungovaniu demokracie a právneho štátu.

Vymedzenie odborného profilu absolventa (3. stupeň)

Absolvent študijného programu v študijnom odbore 3. stupňa vysokoškolského štúdia Správne právo je spôsobilý vedecky pracovať. Ovláda všetky vedecké metódy výskumu s orientáciou na aktuálne základné aj osobitné problémy správneho práva. Je vedecky pripravený riešiť vedecké problémy spoločné viacerým právnym odvetviam, najmä z oblasti verejného práva, ale aj teórie práva. Na základe vedeckých metód poznania a výskumu absolvent navrhuje koncepčné a systémové riešenia. Tvorí vedecké analýzy s praktickým využitím zamerané na problematiku správneho práva a súvisiacich vedných disciplín. Absolvent je spôsobilý svojim osobným vedeckým prínosom formovať ďalší rozvoj správneho práva a riešiť aj hraničné problémy súvisiace s týmto právnym odvetvím. Zabezpečuje ďalší rozvoj odboru správne právo a jeho interdisciplinárnych súvislostí v národnom aj medzinárodnom vedeckom priestore. Aplikuje získané poznatky v praxi so znalosťou alternatívnych riešení. Vedecký výskum orientuje na základné témy študijného odboru. Na základe takto získaných vedomostí je spôsobilý vykonávať úlohy súvisiace s postavením vedecko-pedagogického pracovníka. Vie zabezpečiť výučbu na úrovni vysokoškolského vzdelávania a aj ďalšieho vzdelávania odborníkov z praxe a je tiež spôsobilý plniť analytické, expertízne, prognostické a koncepčné úlohy pracovníka na vyššom stupni manažmentu v organizačnej štruktúre orgánov verejnej správy aj súdnictva.

Teoretické vedomosti absolventa (3. stupeň)

Disponuje teoretickými vedomosťami, ktoré mu umožňujú zapojenie do riešenia výskumných projektov. Zámery svojej výskumnej práce orientuje aj na aplikačnú a legislatívnu prax. Absolvent tohto študijného odboru vedecky skúma a prináša vlastné riešenia problémov vo verejnej správe, s akcentovaním na efektívne a inštitucionálne fungovanie jednotlivých komponentov tvoriacich verejnú správu.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti absolventa (3. stupeň)

Základná teoretická orientácia v príbuzných odboroch správneho práva, ako aj správnej vedy, ako integrálnej vednej disciplíny, ktorá sa zaoberá skúmaním aj neprávnych problémov vo verejnej správe, s dôrazom na skúmanie efektívnosti a racionálnosti verejnej správy. Zohľadnenie interdisciplinarít poznatkov pri práci v odbore správne právo. Prezentácia výsledkov výskumu na vedeckých podujatiach celoštátneho a medzinárodného významu.

Vymedzenie jadra vedomostí (3. stupeň)

Štúdium doktorandského študijného programu Správne právo pozostáva z kombinácie vedeckej časti a študijnej časti a môže byť doplnené aj o pedagogickú časť.

Študijná časť:

Nosné témy zapracované v jednotlivých predmetoch sú zamerané na:

- a) metodológiu vedeckej práce,
- b) metodológiu pedagogickej činnosti,
- c) otázky vedy správneho práva, akými sú napríklad: predmet a systém správneho práva, postavenie správneho práva v systéme právneho poriadku, administratívno-právna zodpovednosť vo verejnej správe, vymedzenie správnej vedy a jej vzťah k správnenému právu, správne súdnictvo, postup pri vydávaní, preskúmaní a výkone rozhodnutí vydaných správnym orgánom, vzťah všeobecného procesného právneho predpisu k špeciálnym právnym predpisom. V rámci uvedených okruhov matérie sa výučba zameriava aj na rozvoj, schopnosti, formulácie riešení právnych problémov, vrátane návrhov de lege ferenda.

Vedecká časť:

Vedecká práca doktoranda je sústredená na výskum vybraných vedeckých problémov z odboru správne právo, prípadne hraničných medziodvetvových problémov viacerých študijných odborov s presahom do správneho práva. V rámci tejto činnosti sa orientuje tiež na etické a spoločenské stránky vedeckej práce, prezentáciu čiastkových a záverečných výsledkov výskumu na medzinárodných a domácich vedeckých podujatiach a v medzinárodne uznávaných a domácich vedeckých periodikách, transformáciu výsledkov výskumu v legislatívnej praxi, prípadne výskum hraničných medziodvetvových problémov viacerých príbuzných študijných odborov. Znalosti doktoranda uvedené v jadre majú mať takú úroveň, aby jednoznačne preukazovali jeho schopnosť samostatne vedecky pracovať s dôrazom na:

- vedecké skúmanie aktuálneho vedeckého problému v dizertačnej práci,
- analýzu súčasného stavu riešenej problematiky, vedecké formulovanie problému,
- základný alebo aplikovaný výskum s využitím výskumných metód,
- prezentáciu výsledkov výskumu v publikačnej činnosti,
- participáciu na vedeckých podujatiach a projektoch školiaceho pracoviska,
- príspevok k rozvoju študijného odboru a prínos pre prax.

Výsledky vedeckej činnosti doktoranda majú byť prínosom pre aplikačnú prax, orgány štátnej správy a orgány územnej samosprávy a ostatnú verejnú správu.

Pedagogická časť:

Súčasťou doktorandského študijného programu Správne právo v dennej forme je okrem vedeckej a študijnej časti aj metodická príprava na vykonávanie a vykonávanie pedagogickej činnosti alebo inej odbornej činnosti súvisiacej s pedagogickou činnosťou, ktorá je zameraná na formovanie pedagogických a prezentačných schopností doktoranda, rozvoj kritického myslenia, rozvoj metód argumentácie v práve a podobne, a to najmä zabezpečením vybraných seminárov pre študentov denného štúdia prvého a druhého stupňa vysokoškolského vzdelávania v študijnom odbore Právo v stanovenom rozsahu a vedením, či oponovaním záverečných prác.

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru, prejavujúce sa najmä v študijnej časti:

Témy zapracované predovšetkým v povinne voliteľných a výberových predmetoch: anglická právna terminológia, manažment vedeckých projektov (granty), verejné právo v historickom kontexte, zodpovednosť vo verejnom práve, právna a politická filozofia, informačné technológie vo verejnej správe, komunikačné technológie vo verejnej správe, vedecká práca v odbore správne právo.

d) Zdôvodnenie potreby vzniku študijného odboru:

Právo je na jednej strane produktom života spoločnosti, jej potrieb, záujmov a konfliktov. Na strane druhej však nie je len výsledkom, ale aj hýbateľom tohto života. Právne normy vplyvajú na fakty – čo má byť podľa práva, vplýva na to, čo v spoločnosti je ako fakt. Právo tak kľúčovo ovplyvňuje život spoločnosti, a preto je v istom zmysle najširším praktickým humanitným odborom. Jeho absolventi sú jednak v službách štátu či verejnosti a jednak v službách jednotlivcov, stále však s cieľom realizácie spravodlivosti. Kvalitný výkon týchto služieb (typicky tvorba legislatívy, jej interpretácia a aplikácia z pozície verejnej moci, či zastupovanie jednotlivcov pred orgánmi verejnej moci) kľúčovo prispieva k spoločenskému zmieru. Osobitosťou správneho práva je jeho praktické využitie v každodennom živote, kde s verejnou správou prichádza do styku každá fyzická osoba, ako aj právnická osoba od svojho narodenia (vzniku) až po smrť (zánik). Preto je obzvlášť podstatné, aby absolventi tohto odboru svojím poznaním a vedeckým zázemím prispievali k dobrému fungovaniu verejnej správy, ktorá poskytuje verejné služby súkromným osobám.

e) Podobné študijné odbory v zahraničí:

Česká republika: Univerzita Karlova v Prahe, Masarykova Univerzita v Brne, Univerzita Palackého v Olomouci,

Rakúsko: Viedenská Univerzita,

Francúzsko: Univerzita Panthéon-Assas Paríž (bývalá Sorbona),

Veľká Británia: Londýnska Univerzita,

Poľsko: Jagelovská Univerzita v Krakove, Varšavská Univerzita, Lodžská Univerzita.

Univerzita v Toruni

Nemecko: Eberhardova-Karlova Univerzita Tübingen,

Švajčiarsko: Bazilejská Univerzita.

f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov a rozdielov medzi nimi:

- Právo

Študijný odbor Správne právo ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňovanom v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia;

- Ústavné právo

Príbuzný študijný odbor Ústavné právo ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňovanom v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia. Ide o odbor, ktorého objektom skúmania sú základné pravidlá vzťahov medzi obyvateľmi SR a orgánmi, ktoré reprezentujú štát. Ústavné právo taktiež poskytuje východiská pre fungovanie samosprávy (územnej aj záujmovej). Správne právo ako také taktiež poskytuje bližší zákonný rámec základných práv a slobôd, ktoré sú garantované ústavou v jej druhej hlave. Správne právo a ústavné právo používajú mnohé obdobné postupy a prostriedky riešenia situácií vo verejnom práve. V právnej úprave mnohých inštitúcií, predovšetkým na úrovni výkonnej moci, sa prelína ústavnoprávna a správnoprávna regulácia, ktoré tak tvoria neoddeliteľný celok;

- Teória a dejiny štátu a práva (v prípade rozdelenia tohto študijného odboru aj teória štátu a práva, aj dejiny štátu a práva)

Príbuzný študijný odbor Teória a dejiny štátu a práva (v prípade rozdelenia tohto študijného odboru aj teória štátu a práva, aj dejiny štátu a práva) ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňovanom v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia. Ide o odbor, ktorého objektom skúmania je teoretická štruktúra a inštitúty práva vo všeobecnosti, z ktorých vychádza aj správne právo. Dejiny práva zahŕňajú aj dejiny práva správneho, pričom ich znalosť a správne porozumenie sú nevyhnutným predpokladom pre správne a úplné pochopenie inštitútov správneho práva. Rovnako tak je nevyhnutným predpokladom znalosť teoretických poznatkov, ktoré vymedzujú východiská správnoprávnych inštitútov.

- Trestné právo

Príbuzný študijný odbor trestné právo ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňovanom v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia. Ide o odbor, ktorého predmetom záujmu je skúmanie právnych vzťahov, ktoré sú podmienené spáchaním trestného činu. Správne právo je jediným právnym odvetvím slovenského

právneho poriadku, ktoré má vlastné „trestné právo“ – tzv. správne právo trestné. Pod vplyvom Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, európskej, ale aj aj slovenskej najvyššej judikatúry, musia byť práva garantované obvinenému z trestného činu priznané aj obvinenému zo spáchania správneho deliktu. V danom preto trestné právo a správne právo skúmajú rovnaké princípy, zásady a zákonitosti trestania.

- Obchodné, hospodárske a finančné právo (v prípade rozdelenia tohto študijného odboru študijný odbor Finančné právo)

Príbuzný študijný odbor (v prípade rozdelenia tohto študijného odboru študijný odbor Finančné právo) ako odbor ďalšej špecializácie v 3. stupni vysokoškolského vzdelávania priamo nadväzuje a spresňuje objekt štúdia aj výskumu v rámci študijného odboru Právo uskutočňovanom v 1. a 2. stupni vysokoškolského štúdia. Ide o právny odbor, ktorého cieľom je analýza právnych vzťahov súvisiacich s tvorbou, prerozdelením a (re)distribúciou verejných peňažných prostriedkov a súvisiacich právnych vzťahov. Tieto činnosti a vzťahy sú zabezpečované orgánmi štátu a orgánmi samosprávy, t. j. orgánmi verejnej správy, ktoré sú zároveň všeobecným predmetom záujmu správneho práva. Procesnoprávna stránka finančného práva je zásadne ponechávaná na procesnoprávnu úpravu všeobecného procesného predpisu správneho práva – Správneho poriadku.